

אנחנו בעקבות דוד, שבוע שעבר הוא נמשח למלך – וזה היה מעשה די קורקטי.

אמרנו גם כי רוח ה' היא סוג של כריזמה דתית.

נמשיך לפרק ט"ז, פסוק י"ד.

כאן כתוב שרוח ה' עזבה את שאול, משמע שהיה לו אותה בעבר. היא עברה לדוד. איפה אנחנו רואים שהיתה לשאול רוח אלוהים? נפתח בשמואל א' פרק י"א פסוק ו' – הסיפור על נחש העמוני. כאן המשמעות של רוח ה' היא כריזמה במלחמה, כח, עוצמה, מנהיגות וכדומה. נראה שיש עוד פעם אחת.

נפתח בפרק י' פסוק ו' – ששאול הולך להתנבא עם ועל ידי כך תצלה עליו רוח אלוהים ואז הוא הופך ל"איש אחר".

אין כאן כוונה לכך ששאול נהיה נביא כמו שמואל, ישעיהו או ירמיהו. אלא מתכוונים למשמעות של אדם שעובר אקסטזה דתית, וכמו תמיד יש דימיון מסוים בין נביאים למשוגעים.

מצאנו שני סיפורים שבהם יש לשאול את רוח אלוהים עליו- פעם אחת ככריזמה, ואחרת כהתנבאות.

נחזור עתה לפסוק שלנו: וביעתנו – צורת עבר מהופך, רוצה לומד פעולה מתמשכת. יש לו חלומי בלעות – מבעתת. או השתגע.

עבדי שאול מציעים לו שיביאו לו מישהו מנגן, שינגן יפה וירגיע אותו – את שאול. שאול מסכים ואומר שהוא ישמח.

החוקרים שואלים, מה משמעות המילה עבדים? רוב החוקרים סוברים שמדובר בעבדים ממש, במשרתים. אלה שמביאים לו את המגבת, את השמפו. כי הם רואים אותו במצבים הכי אינטימיים, אחרי הטקס, אחרי ההופעות.

למה העבדים פונים אליו בצורה כל כך מנוסחת בעדינות? כי הוא חולה, הם חשים בזה. הם בוחרים להתנהג אליו בעדינות כי כך צריך כלפי אדם חולה שאינו מרגיש טוב. בסופו של דבר הם מציעים הצעה קונקרטי – להביא איש שידע לנגן בכינור.

בסופו של דבר שאול מסכים, ואומר תביאו לי אחד כזה.

כעת נמצא דימיון בין העלילה במלכים א' פרק א', בו מסופר על דוד המלך.

פסוק א': למלך דוד קר, הוא חולה. לא משנה כמה בגדים שמים עליו, הוא לא מרגיש טוב.

פסוק ב': העבדים מציעים (כמו אצל שאול) להביא לו בחורה, אישה, שתעורר אותו מינית. גם כאן הם מדברים אליו בלשון כבוד.

פסוק ג': הם מחפשים נערה בכל גבול ישראל ומביאים את אבישג השונמית.

צריך לשים לב שבין פסוק ב' לג' חסר משהו. דוד כאן לא מאשר את בקשת העבדים, כנראה שהוא כל כך חלש שהוא רק מהנהן, או ממצמץ, או אפילו לא עושה כלום. להבדיל משאול – שמאשר את הצעת העבדים. מדובר בכך שרוצים להבליט כי שאול היה בשליטה למרות מצבו הנפשי.

כעת נביט במקרה נוסף בו מציעים בחורה למלך: אסתר פרק ב' פסוק א'.

כאן גם הנערים מציעים למלך להביא לו נערות בתולות טובות מראה. כאן, אחשוורוש גם מתחיל לבצע ושולח שליחים לכל המדינות שלו. יש לנו כאן מין סקאלה, כשדוד הכי חלש, ואחשוורוש הכי פעלתן. שאול נמצא באמצע – מציאות ביניים כלשהי.

כעת נחזור לשאול – הוא מבקש ממשרתיו להשיג לו מישהו שיודע לנגן. הנער עונה לו ומתאר את דוד עם המון תארים, הוא בן לישי בית הלחמי, גיבור חיל (לוחם, איש בעל כח, עוצמה), טוב רואי, נבון דבר, איש תואר (יפה), וה' עימו (הולך לו טוב) – אבל מה זה קשור בכלל? אני מחפש נגן, מה אכפת לי איך הוא נראה?

הצעה – אולי הנער הוא סוכן של שמואל.

הצעה – אולי לשאול אכפת מאיך נראים הנערים שלו, שכולם יהיו גבר-גבר וכו'.

פסוק י"ט : כאן שאול מתחיל לפעול, ומבקש מישי לשלוח אליו את דוד בנו אשר בצאן.

שאול לא מרגיש צורך לפרט למה הוא צריך את דוד.

פסוק כ' : ישי שולח מתנה יחד עם דוד, המתנה כוללת יין, לחם וגדי עיזים.

פסוק כ"א : שאול מתאהב בדוד בערך, וממנה אותו להיות נושא כלים.

פסוק כ"ב : שאול מבקש מישי (להבדיל מפעם קודמת), שישאיר את דוד כי הוא מוצא חן בעיניו.

כאן לא מציינים מה ישי חושב, זה לא משנה איך הוא הגיב – זה לא רלוונטי לסיפור.

מאן שטרכט אונד גוט לאכן. (האדם מתכנן ואלוהים צוחק)

שאול מחפש נגן, וה' כבר מסדר את זה שדוד יגיע לחצר ארמונו.

עוד מקרה בתנ"ך – משה ופרעה. מבריחים את משה מהבית של האם העברית, אל הבית של רודף העבריים! אבן עזרא טוען שהוא הגיע לבית המלך כדי שילמד לחשוב בצורה חופשית. לפעמים, עבד נשאר עבד. אין הוא יכול לצאת מצורת המחשבה הזו.

נתחיל את פרק י"ז : הפלשתים רוצים לבתר את המלוכה של ישראל, כדי שיוכלו ככה למעוך את המלוכה. אחרי שהם חתכו את ארץ ישראל לשתיים אפשר לנהל שתי קרבות שונים ולסיים עם הממלכה ההיא.

גלית עומד באמצע ומציע עסקה, תשלחו אלי אדם אחד. מלחמת נציגים – המטרה היא לחסוך כח אדם, לא חיי אדם חלילה.

למה מציינים את הזרת הנוספת בגובהו של גלית? זהו מספר שבור.

את הבגדים שלו הוא כנראה לא קיבל מאחרים, יצרו לעצמו כי הוא ענק. כנראה גם כי הוא הנציג הוא קיבל זאת.

חנית מטילים בעברית המודרנית, וכידון תוקעים – לא בטוח שזה כך בימי המקרא.

כל הדגש הזה על גודלו של גלית – אולי נועד כדי להראות לנו כי הוא מועד לכישלון.

מה זה משנה איך קוראים לו? צריך לשים את הדגש על כך שיש לו שם! שמכירים אותו. בתנ"ך יש כל הזמן משחקים עם שמות, כמו שאצל שאול (הנער שאמר לשאול על הנגן). שמים לב שהתנדך שם את גלית כאיש מאוד חשוב, ושם עליו דגש גדול.

ויראו, ויחתו מאוד. הם פחדו מאוד מאוד. שבוע הבא ננתח את הנאום של גלית.